

**«Стандарттау» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмалырын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «0601000 «Стандарттау, метрология және сертифициаттау» (сала бойынша)» мамандығы, 4S07880101 - Метрология және стандарттау жөніндегі техник; 4S07880102 – Техник-метролог біліктіліктеріне арналған бойынша «Стандарттау» пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тема	№	Подтема
01	Стандарттаудың даму тарихы.	01	Шетелдерде стандарттаудың даму тарихы, халықаралық стандарттау бастамасы, Қазақстан Республикасында стандарттауды дамыту және жетілдіру.
02	Қазақстан Республикасының аумағында стандарттау бойынша қолданылатын нормативтік құжаттар	02	Стандарттау бойынша нормативтік құжаттар туралы түсінік.
03	Стандарттаудың мақсаттары, принциптері және функциялары	03	Өнімдердің қауіпсіздігі, үйлесімділігі және өзара алмасуын қамтамасыз ету, өнімдер мен қызметтердің сапасын ғылыми, технологиялық және технологиялық даму деңгейіне сәйкес қамтамасыз ету үшін стандарттау жөніндегі іс-шаралар бағыттарының технологиясы. Әлеуметтік, ресурс үнемдеуші, коммуникативті, өркениетті және ақпараттық функцияларды реттеу.
04	Стандарттау әдістері	04	Параметрлік стандарттау: ең маңызды сипаттамалар, қолайлы нөмірлер санының ауқымы, оларды қолдану. Өнімді бірыңғайлау. Агрегаттандыру. Кешенді және жетілдірілген стандарттау.
05	Мемлекеттік техникалық реттеудің заңнамалық базасы	05	Заңнама және оның құқықтық негіздері. Техникалық реттеу туралы заң
06	Өнімнің сапасы.	06	Негізгі түсініктер, терминдер және анықтамалар. Өнімнің қасиеттері. Өнімбелгілері
07	Өнім сапасын басқару	07	Сапа көрсеткіштерінің жіктелуі. Өнім сапасы көрсеткіштерінің жіктелуі мен топтарының негізгі ерекшеліктері. Сипаттайтын қасиеттер бойынша сапа көрсеткіштері.
08	Халықаралық стандарттау	08	Халықаралық ұйымдар мен олардың сипаттамалары, негізгі мақсаттары мен міндеттері, қызметі. Халықаралық ұйымның

	ұйымдары		ұйымдық құрылымы
09	Стандарттау бойынша өңірлік ұйым	09	Стандарттау бойынша өңірлік ұйымдардың мақсаттары мен міндеттері.
10	Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық және аймақтық ұйымдардың рөлі	10	Қоршаған ортаны қорғаудың табиғаты мен міндеттері, халықаралық стандарттау және оның қоршаған ортаны қорғаудағы рөлі
11	Стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік қадағалау	11	Стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік бақылау, адамдардың міндеттері. Стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік қадағалау мен бақылауды жүзеге асыру
12	Техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органның жұмысын ұйымдастыру	12	Негізгі органдар және стандарттау бойынша қызметтер. Техникалық комитет құрамы мен функциялары. Стандарттар әзірлеу сатысы
13	Нормативтік құжаттардың санаттары мен түрлері	13	Нормативтік құжаттардың санаттары. Нормативтік құжаттардың түрлері. НД қорын жүргізу процесі.
Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Стандарттаудың даму тарихы: Стандарттаудың даму тарихы, халықаралық стандарттау бастамасы, Қазақстан Республикасында стандарттауды дамыту және жетілдіру. Стандарттау бойынша нормативтік құжаттар туралы түсінік.

Стандарттаудың мақсаттары, принциптері және функциялары: Өнімдердің қауіпсіздігі, үйлесімділігі және өзара алмасуын қамтамасыз ету, өнімдер мен қызметтердің сапасын ғылыми, технологиялық және технологиялық даму деңгейіне сәйкес қамтамасыз ету үшін стандарттау жөніндегі іс-шаралар бағыттарының технологиясы. Әлеуметтік, ресурс үнемдеуші, коммуникативті, өркениетті және ақпараттық функцияларды реттеу.

Стандарттау әдістері: Параметрлік стандарттау: ең маңызды сипаттамалар, қолайлы нөмірлер санының ауқымы, оларды қолдану. Өнімді бірыңғайлау. Агрегаттандыру. Кешенді және жетілдірілген стандарттау.

Мемлекеттік техникалық реттеудің заңнамалық базасы: Заңнама және оның құқықтық негіздері. Техникалық реттеу туралы заң.

Өнімнің сапасы: Негізгі түсініктер, терминдер және анықтамалар. Өнімнің қасиеттері. Өнім белгілері.

Өнім сапасын басқару: Сапа көрсеткіштерінің жіктелуі. Өнім сапасы көрсеткіштерінің жіктелуі мен топтарының негізгі ерекшеліктері. Сипаттайтын қасиеттер бойынша сапа көрсеткіштері.

Халықаралық стандарттау ұйымдары: Халықаралық ұйымдар мен олардың сипаттамалары, негізгі мақсаттары мен міндеттері, қызметі. Халықаралық ұйымның ұйымдық құрылымы.

Стандарттау бойынша өңірлік ұйым: Стандарттау бойынша өңірлік ұйымдардың мақсаттары мен міндеттері.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық және аймақтық ұйымдардың рөлі: Қоршаған ортаны қорғаудың табиғаты мен міндеттері, халықаралық стандарттау және оның қоршаған ортаны қорғаудағы рөлі.

Стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік қадағалау: Стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік бақылау, адамдардың міндеттері. стандарттау жүйесіндегі мемлекеттік қадағалау мен бақылауды жүзеге асыру.

Техникалық реттеу саласындағы уәкілетті органның жұмысын ұйымдастыру: Негізгі органдар және стандарттау бойынша қызметтер. Техникалық комитет құрамы мен функциялары. Стандарттар әзірлеу сатысы.

Нормативтік құжаттардың санаттары мен түрлері: Нормативтік құжаттардың санаттары. Нормативтік құжаттардың түрлері. НД қорын жүргізу процесі.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларының орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының «Техникалық реттеу туралы» Заңы.

2. К.Ш. Саржанова «Стандарттау негіздері» Алматы,-2015ж.

3. М. Рақымжанов «Стандарттау, сертификаттау және метрология негіздері» «Фолиант», Астана,-2011.

4. К.Е. Каржаубаев «Стандарттау, сертификаттау және сапаны басқару «Нур- принт», Алматы,-2011.

5. Жұмәділова Ғ. Ш. «Өнімдерді стандарттау» Астана, Фолиант. 2010ж

6.К. Акишев, Г. Дарибаева «Стандарттау, метрология және сәйкестікті бағалау» Фолиант-Астана,-2008.

7.Ж.Ж Есенкулова,Ж,Ж.Акапова,А.М.Касенова «Стандарттау, сертификаттау және метрология негіздері» Алматы,2014.

8. Т.М. Мендебаев, А.З. Габдуллина, А.Т. Альпеисов «Сапаны басқару» Алматы,2013ж.
9. М.Ж. Еркебаев, Қ.С. Құлажанов, Д.Б. Тәттібаева, А.Ы. Мауленов, М.Қ. Қадырбаев «Азық-түлік шикізаты және тағам өнімдерінің қауіпсіздігі» Алматы,2013ж.
- 10.ҚРСТ 1.5 Рәсімделуіне және мазмұна қойылатын жалпы талаптар.
- 11.ҚР СТ 1.9 Халықаралық өнірлік ұлтық стандарттарды және стандарттау сертификаттау және аккредитеу жөніндегі нормативтік құжаттарды колдану тәртібі.
- 12.ҚР СТ 1.7 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттау жүйесі. Стандарттау бойынша жұмысты жоспарлау тәртібі».
- 13.ҚР СТ 1. 12 «Нормативтік мәтіндік құжаттар».
- 14.ҚР СТ 1.2 «Мемлекеттік стандарттарды даярлау тәртіптері».
- 15.ҚР СТ 1.3 «Техникалық шарттарды даярлау, келісімдеу, бекіту және мемлекеттік тіркеу тәртіптері».
- 16.ҚР СТ 1.8 «Қазақстан республикасының мемлекеттік стандарттар қорын басып шығару және нормативтік құжаттар және ақпараттармен қамтамасыз ету тәртіптері».